

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ**

БЕКИТИЛДИ

Кыргыз Республикасынын Билим берүү
жана илим министрлиги

Буйрук № _____

«_____» _____ 2021 ж.

Каттоо № _____

**ЖОГОРКУ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮНҮН
МАМЛЕКЕТТИК БИЛИМ БЕРҮҮ СТАНДАРТЫ**

**Адистик: 750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди
куруу жана пайдалануу»**

Квалификациясы: Жол катнаш инженери

Бишкек 2021 жыл

1. Жалпы жоболор

1.1. Жогорку кесиптик билим берүүнүн **750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу»** адистиги боюнча Мамлекеттик билим берүү стандарты «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамга жана билим берүү чөйрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан иштелип чыкты жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартипте бекитилди.

Бул Мамлекеттик билим берүү стандартын аткаруу адистерди даярдоо боюнча кесиптик билим берүү программаларды ишке ашыруучу бардык ЖОЖдор үчүн уюштуруучулук-укуктук формаларына карабастан милдеттүү болуп эсептелет.

1.2. Жогорку кесиптик билим берүүнүн ушул Мамлекеттик билим берүү стандартында "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасы жогорку кесиптик билим берүү жаатында белгиленген тартипте кабыл алган эл аралык документтерге ылайык терминдер жана аныктамалар пайдаланылат.

- негизги билим берүү программасы – даярдоонун багытына тиешелүү билим берүү процессинин максатын, күтүлүүчү жыйынтыктарын, мазмунун жана ишке ашырууну уюштурууну регламентөөчү окуу-методикалык документациянын жыйындысы;

- даярдоонун багыты - ар түрдүү профилдеги, фундаменталдуу даярдоонун жалпылыгы негизиндеги интеграцияланган жогорку кесиптик билимдүү кадрларды (адистерди, бакалаврларды жана магистрлерди) даярдоо үчүн билим берүү программаларынын жыйындысы;

- профиль - негизги билим берүү программасынын конкреттүү бир түргө багытталышы жана (же) кесиптик иш объекти;

- компетенттүүлүк - окуучунун билим берүү чөйрөсүндө анын белгилүү бир тармакта натыйжалуу иш алып баруусу үчүн зарыл болгон алдын-ала аныкталган социалдык талабы (ченеми);

- кредит - негизги кесиптик билим берүү программасынын сыйымдуулугунун шарттуу өлчөмү;

- окутуунун натыйжалары - негизги билим берүү программасы/модулу боюнча окуунун натыйжасында ээ болгон компетенциялар;

- жалпы илимий компетенциялар - кесиптик иш-аракеттердин баарына (же көпчүлүгүнө) мүнөздүү мүнөздөмөлөр: үйрөнүү, талдоо жана синтездөө ж.б.;

- инструменталдык компетенциялар - таанып-билүү жөндөмдөрүн, идеяларды жана ой-пикирлерди түшүнүү жана колдонуу жөндөмүн камтыйт; усулдук жөндөмдөр, айлана-чөйрөнү түшүнүү жана башкаруу, убакытты уюштуруу, окуу стратегиясын түзүү, чечим кабыл алуу жана көйгөйлөрдү чечүү; технологиялык көндүмдөр, технологияларды колдонууга байланышкан көндүмдөр, компьютердик билимдер жана маалыматты башкаруу мүмкүнчүлүктөрү; тилдик жөндөмдөр, коммуникативдик компетенциялар;

- социалдык инсандык жана жалпы маданий компетенциялар - сезимдерди жана мамилелерди билдирүү жөндөмүнө, сынчыл ой жүгүртүүгө жана өзүн-өзү сынга алуу жөндөмүнө, ошондой эле социалдык өз ара аракеттенүү жана кызматташуу процесстерине байланыштуу социалдык көндүмдөр, топтордо иштөө, социалдык жана этикалык милдеттенмелерди кабыл алуу;

- кесиптик стандарт - кесиптик иш-аракеттердин белгилүү бир түрүн, анын мазмунуна жана сапатына карата талаптарды аныктаган жана кызматкердин ишинин түрүнө карабастан, кандай гана болбосун уюмдун курамында өз ордун ээлөө үчүн кызматкердин квалификациясынын сапаттык деңгээлин сүрөттөгөн негизги документ.

1.3. Ушул Мамлекеттик билим берүү стандартында төмөнкү кыскартуулар колдонулат:

МББС - Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖКББ - жогорку кесиптик билим берүү;

НББП - негизги билим берүү программасы;

ОМБ - окуу-методикалык бирикме;

НББП ДЦ - негизги билим берүү программасынын дисциплиналарынын цикли;

ЖИК - жалпы илимий компетенциялар;

ИК - инструменталдык компетенциялар;

СИЖМК - социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар;

КК - кесиптик компетенциялар.

2. Колдонуу тармагы

2.1. Жогорку кесиптик билим берүүнүн ушул Мамлекеттик билим берүү стандарты (мындан ары ЖКББ МББС) адис даярдоо багыты боюнча негизги билим берүү программаларын ишке ашыруудагы милдеттүү нормалардын, эрежелердин жана талаптардын жыйындысы жана **750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу»** адистиги уюштуруучулук-усулдук документтерди иштеп чыгуу, Кыргыз Республикасынын аймагында бакалавр даярдоонун тийиштүү багыты боюнча лицензиясы бар, бардык жогорку кесиптик билим берүүчү билим берүү мекемелеринин, менчик формасына жана ведомстволук формаларына карабастан жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программаларын өздөштүрүү сапатын баалоо үчүн негиз болуп эсептелет.

2.2. Ушул **ЖКББ МББСын 750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча негизги пайдалануучулар төмөнкүлөр болуп саналат:**

- жождордун администрациясы жана илимий-педагогикалык курамы (профессордук-окутуучулук курам, илимий кызматкерлер), өздөрүнүн жождорундагы ошол багыт жана даярдоонун деңгээли боюнча илимдин, техниканын жана социалдык чөйрөнүн жетишкендиктерин эсепке алып, негизги кесиптик билим берүү программаларын иштеп чыгуу, натыйжалуу ишке киргизүү жана жаңылоо үчүн жооптуу адамдар;

- жождун даярдоонун ошол багытындагы негизги билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча өзүнүн окуу ишин натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жооптуу студенттер;

- тийиштүү кесиптик иш чөйрөсүндөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;

- Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү аткаруу бийлигинин борбордук мамлекеттик органынын тапшыруусу боюнча негизги билим берүү программаларын иштеп чыгууну камсыз кылуучу окуу-методикалык бирикмелер жана кеңештер;

- жогорку кесиптик билим берүүнү каржылоону камсыз кылуучу аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдары;

- аткаруу бийлигинин мамлекеттик жогорку кесиптик билим берүү системасында мыйзамдардын сакталышына контролду камсыз кылуучу, жогорку кесиптик билим берүү чөйрөсүндө сапатты контролдоону жөнгө ашыруучу ыйгарым укуктуу органдары;

- билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялоочу агенстволор.

2.3. Абитуриенттердин даярдык деңгээлине талаптар.

2.3.1. «жол катнаш инженери» квалификациясын алуу менен жогорку кесиптик билим алууга талапкер абитуриенттин билим деңгээли - жалпы орто билим же кесиптик орто (же кесиптик жогорку) билим.

2.3.2. Абитуриенттин жалпы орто билими же кесиптик орто (же кесиптик жогорку) билими тууралуу мамлекеттик үлгүдөгү документи болушу керек.

3. Адистиктин жалпы мүнөздөмөсү

3.1. Кыргыз Республикасында **750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу»** адистиги өзүнчө адистиктер боюнча НББП ЖЖБП ишке ашырылат.

НББП ЖЖБПны толугу менен өздөштүргөн жана белгиленген тартипте мамлекеттик жыйынтык аттестациясынан ийгиликтүү өткөн жогордун бүтүрүүчүлөрүнө «жол катнаш инженери» квалификациясын ыйгаруу менен жогорку билими тууралуу диплом берилет

Адистерди даярдоонун алкагында, ЖКББ НББПнын университет тарабынан тармактык/тармактык квалификациянын алкагына (эгер болсо) негизделет.

3.2. **750001 - «Темир жолдор, көпүрөлөр жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу»** адистиги боюнча НББП ЖЖБПсын өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү жалпы орто же профессионалдык орто билимдин негизинде күндүзгү окуу формасында 5 жылдан кем эмес.

Адистик боюнча НББП ЖЖБПсын өздөштүрүү мөөнөтү күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окутуу формаларында, ошондой эле түрдүү окутуу формаларын айкалыштырууда жана дистанциялык билим берүү технологияларын колдонууда ЖОЖ тарабынан күндүзгү окуу формасындагы өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтүнөн алты айдан бир жылга чейин узартылат.

Тиешелүү профилдеги же жогорку кесиптик билими бар орто кесиптик билимге ээ адамдарга ЖКББ НББПнын тездетилген программалары үчүн адистик программасын даярдоо укугуна ээ болушат. Тездетилген программаларды ишке ашырууда окутуунун узактыгы окуучуну орто кесиптик билимин жана (же) жогорку билимин башка билим берүү чөйрөсүндө өздөштүргөн (аяктаган) жекече сабактарда (модулдарда) жана (же) жекече практикада окутуунун натыйжаларын толугу менен же жарым-жартылай сертификациялоонун (кайра окуунун) натыйжалары менен аныкталат.

Орто кесиптик билим берүүнүн профилинин жогорку кесиптик билим берүү профилине ылайык келиши университетте өз алдынча аныкталат.

Тездетилген программалардын алкагында күндүзгү билим берүүчү орто кесиптик билим берүү базасында бадистерди даярдоо үчүн ЖКББ НББПнын өздөштүрүү шарттары 4 жылдан кем эмес.

Жеке окуу планына ылайык окууда, билиминин формасына карабастан, окуу мөөнөтүн университет өз алдынча белгилейт.

Ден-соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын жеке окуу пландарына ылайык окуу учурунда университет тиешелүү билим берүү формасы үчүн белгиленген мөөнөткө салыштырмалуу мөөнөттү узартууга укуктуу.

Адистик боюнча НББП ЖЖБПсын өздөштүрүүнүн башка нормативдик мөөнөттөрү Кыргыз Республикасынын өкмөтү тарабынан дайындалат.

3.3. Адистик боюнча НББП сын өздөтүрүүнүн жалпы эмгек сыйымдуулугу жалпы орто же профессионалдык орто билимдин базасында 300 зачеттук бирдиктен (кредиттен) кем эмес.

НББП ЖЖБПнын күндүзгү окутуу формасындагы эмгек сыйымдуулугу жылына 60 кредитти (зачеттук бирдикти) түзөт.

Бир кредит (зачеттук бирдик) студенттин 30 саат окуу жумушуна эквиваленттүү (анын аудиториялык, өз алдынча жумуштарын жана аттестациянын бардык түрүн

кошкондо).

НББП эмгек сыйымдуулугу күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окутуу формаларында, ошондой эле түрдүү окутуу формаларын айкалыштырууда жана дистанциялык билим берүү технологияларын колдонууда окуу жылына кеминде 48 кредитти (зачеттук бирдикти) түзөт.

3.4. 750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча ЖПБ НБПсынын инсанды окутуу жана тарбиялоо чөйрөсүндөгү максаттары.

3.4.1. 750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча ЖПБ НБПсынын окутуу чөйрөсүндөгү максаттары: бул темир жол транспортунун инженердик курулуштарын изилдөө, долбоорлоо, куруу жана эксплуатациялоо жаатында билим, көндүм жана жөндөмдөрдүн жыйындысын түзүү, темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу адисине жалпы маданий жана кесиптик талаптарга жооп берген анын компетенциялык моделин түзүү.

3.4.2. 750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча ЖПБ НБПсынын инсанды тарбиялоо чөйрөсүндөгү максаттары:

Студенттердин социалдык-инсандык сапаттарын: максатка умтулуучулугун, уюштуруучулугун, эмгек сүйүүчүлүгүн, жоопкерчилигин, атуулдугун, коммуникативдүүлүгүн, толеранттуулугун, жалпы маданиятын жогорулатуусун ж.б. калыптандыруу.

3.5. Бүтүрүүчүлөрдүн профессионалдык ишмердик областы.

750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн профессионалдык ишмердик областы төмөнкүлөрдү камтыйт:

- темир жол транспортундагы темир жолду, имараттарды жана курулмаларды инженердик иликтөө, долбоорлоо, тургузуу, пайдалануу, баалоо жана реконструкциялоо;
- темир жолун жана жол чарбасын инженердик камсыздоо жана жабдуу;
- темир жол тармагындагы темир жолду, жасалма курулмаларды жана инженердик коммуникацияларды куруу жана пайдалануу үчүн машиналарды, жабдууларды жана технологияларды колдонуу.

3.6. Бүтүрүүчүлөрдүн профессионалдык ишмердик объектилери.

750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн профессионалдык ишмердигинин объектилери болуп, төмөнкүлөр эсептелет:

- темир жолу, жолдун жогорку жана төмөнкү түзүлүштөрү;
- темир жолдордун имараттары, жасалма курулмалар жана инженердик коммуникациялары;
- темир жолдордун электрлештирүү, автоматика жана телемеханика, жолдун суу агызуу тутумдары;
- темир жолун курууда жана пайдаланууда колдонулган машиналар, жабдуулар, технологиялык комплекстер жана автоматташтыруу системалары;
- темир жол транспортунун кыймылсыз мүлк объектилери, жер участкалары, бөлүнгөн жер тилкелери;

3.7. Бүтүрүүчүнүн профессионалдык ишмердигинин түрлөрү:

- өндүрүш жана технологиялык;
- уюштуруучулук жана башкаруучулук;
- иликтөөчүлүк жана долбоордук-конструктордук;
- илимий изилдөө.

3.8. Бүтүрүүчүнүн профессионалдык ишмердигинин маселелери.

өндүрүштүк-технологиялык ишмердик чөйрөсүндө:

- темир жолдорун, көпүрөлөрдү, транспорттук тоннелдерди жана метрополитендерди куруунун, оңдоонун, реконструкциялоонун жана пайдалануунун технологиялык процесстерин иштеп чыгуу, ал процесстерди жетектөө;
- жолдун жана жол чарбасындагы объекттердин, көпүрөлөрдүн, тоннелдердин жана башка жасалма курулмалардын курулушуна жана техникалык абалына туруктуу техникалык көзөмөл жүргүзүү жана уюштуруу;
- заманбап машиналарды, механизмдерди жана жабдууларды тандоо жана аларды иштелип чыгарылган технологиялык схемаларда эффективдүү пайдалануу;
- объектилерге келип жаткан курулуш материалдарынын жана буюмдарынын сапатын контролдоо, технологиялык операциялардын так аткарылышына контроль жүргүзүү;
- жумуш аткарууда нормативдик документтердин так аткарылышына иш-чараларды жүргүзүү;
- темир жолун жана жасалма курулмаларды курууда, реконструкциялоодо, эксплуатациялоодо жана күнүмдүк тейлөөдө поезддердин кыймылынын коопсуздугун, экологиялык жана өндүрүштүк коопсуздук нормаларын камсыз кылуу;
- өндүрүштүк травматизмди жана кесиптик оорууларды алдын-алуу боюнча иш-чараларды жүргүзүү;
- жолдун үстүнкү түзүлүшүнө, жер тилкесине жана жасалма курулмаларга диагностика жана мониторинг уюштуруу.

Уюштуруучулук-башкаруучулук ишмердик чөйрөсүндө:

- темир жолду жана жол чарбасындагы объекттерди, көпүрөлөрдү, тоннелдерди жана башка жасалма курулмаларды долборлоону, курулушун, реконструкциялоону, оңдоону же техникалык абалын туруктуу техникалык көзөмөлдөөнү жүзөгө ашыруучу кесиптик коллективди башкаруу;
- темир жолду жана жол чарбасындагы объекттерди, көпүрөлөрдү, тоннелдерди жана метрополитендерди күнүмдүк тейлөө алкагында курулуш жана оңдоо жумуштарын пландаштыруу жана өткөрүү;
- темир жолун, жол чарбасындагы объекттерди, көпүрөлөрдү, тоннелдерди жана башка транспорттогу жасалма курулмаларды, метрополитендерди куруу, оңдоо жана реконструкциялоо боюнча аракеттеги техникалык регламенттердин так сакталышын, жумуштардын сапатын контролдоо;
- темир жолун, жол чарбасын, көпүрөлөрдү, тоннелдерди, метрополитендерди эксплуатациялоо боюнча методикалык жана нормативдик, техникалык документацияларды иштеп чыгуу;
- кызматкерлердин квалификациясын жогорулатууну уюштуруу, чыгармачылык демилгени, рационализацияны, ойлоп табуучулукту өнүктүрүү, ата-мекендик жана чет элдик илимдин жана техниканын жетишкениктерин өндүрүшкө киргизүү;
- темир жолун жана жасалма курулмаларды курууну, реконструкциялоодо жана оңдоодо экологиялык талаптарды сактоо максатында колдонулуп жаткан машиналардын жана жабдуулардын, курулуш жумуштарынын айлана-чөйрөгө тийгизген таасирин баалоо;
- тургузулуп жаткан объекттерди эксплуатациялоо коопсуздугуна табигый жана техногендик факторлордун таасирин прогноздоо жана баалоо;
- темир жол транспортунун, метрополитендердин жана транспорт курулуш жумушчуларынын жана кызматкерлеринин коопсуздугун курулуш жумуштарынын бардык этаптарында жана темир жолун, жол чарба объекттерин, көпүрөлөрдү, тоннелдерди жана башка жасалма курулмаларды, метрополитендерди туруктуу эксплуатациялоодо камсыз кылуу;

Иликтөөчүлүк жана долбоорлоо-конструктордук ишмердик чөйрөсүндө:

- темир жолунун жана транспорт курулмаларынын трассасын инженердик иликтөөнү, геодезиялык, гидрометриялык жана инженердик-геологиялык жумуштарды кошуп ишке ашыруу;
- транспорт жолдорун жана курулмаларын долбоорлоо-иликтөө ишмердигинин жаңы технологияларын иштеп чыгуу;
- темир жолун жана жасалма курулмаларды, аладын элементтерин жана түзүлүштөрүн куруунун, реконструкциялоонун жана оңдоонун долбоорлорун иштеп чыгуу, долбоордук чечимдердин ишке ашырылышына автордук көзөмөл жүргүзүү;
- темир жолун жана транспорттогу жасалма курулмаларды, метрополитендерди куруунун, капиталдык оңдоонун жана реконструкциялоонун долбоорлорун техникалык-экономикалык баалоо;
- транспорт курулмаларынын конструкцияларын эсептөө методдорун өөрчүтүү, транспорт курулмаларын курулуш-монтаждоо жумуштарынын жана кийинки эксплуатациялоонун айлана-чөйрөгө таасирин баалоо, айлана-чөйрөгө жана транспорт объекттерин коопсуз эксплуатациялоого терс таасир этүүчү факторлорду жоюу боюнча иш-чараларды иштеп чыгуу.

Илимий-изилдөө ишмердиги чөйрөсүндө:

- жолдун үстүңкү түзүлүшүнүн, жер тилкесинин жана жасалма курулмалардын конструкцияларынын жана материалдарынын жаңыларын түзүү же болгонун өөрчүтүү жана алардын иштөөсүнүн эффективдүүлүгүн анализдөө чөйрөсүндөгү изилдөөлөр;
- илимий информация жыйноо, серептерди, аннотацияларды даярдоо, отчетторду жана рефераттарды, библиография түзүү, изилдөө объекттери боюнча информацияларды анализдөө, илимий дискуссияларга жана түрдүү деңгээлдеги илимий иштерди жактоо процедураларына катышуу.

4. НББПны ишке ашыруунун шарттарына карата жалпы талаптар

4.1. Жождун НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар.

4.1.1. Жождор даярдоонун багыты боюнча негизги билим берүү программасын өз алдынча иштеп чыгышат. НББП Кыргыз Республикасынын даярдоо багыты боюнча тийиштүү Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде иштелип чыгарылат жана жождун окумуштуулар кеңешинде бекитилет.

Жождор НББПны илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эсепке алып, жождо билим берүүнүн сапатынын кепилдигин камсыз кылуу боюнча төмөндө камтылган сунуш-көрсөтмөлөрдү кармануу менен кеминде 5 жылда бир жолу жаңылап турууга милдеттүү:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегияны иштеп чыгууда;
- билим берүү программаларын мониторинг кылууда, мезгилдүү рецензиялоодо;
- студенттердин билиминин, шыктарынын, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларынын деңгээлдерин баалоодо так макулдашылган критерийлердин негизинде объективдүү процедураларды иштеп чыгууда;
- окутуучулук курамдын сапатын жана компетенттүүлүгүн камсыз кылууда;
- бардык билим берүү программаларын ишке ашырууда жетиштүү ресурстар менен камсыз кылууда, аларды пайдалануунун, анын ичинде окуп жаткандардын пикирин сурамжылоо жолу менен, эффективдүүлүгүн контролдоодо;
- өз ишмердигин (стратегиясын) баалоо жана башка билим берүү мекемелери менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер менен өзүн-өзү изилдөөнү регулярдуу өткөрүп турууну;
- коомчулукту өз ишмердигинин жыйынтыктары, пландары, инновациялары тууралуу маалымдап турууда.

4.1.2. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо алардын күнүмдүк, аралык жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону камтышы керек.

Бүтүрүп чыгаруучу квалификациялуу иштердин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата талаптар жогорку окуу жай тарабынан Жождордун студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо боюнча эрежелерди эсепке алуу менен аныкталат.

4.1.3. НББПны иштеп чыгууда жожду бүтүрүүчүлөрдүн социалдык-инсандык компетенцияларын (мисалы, социалдык өз ара аракеттенүү компетенцияларын, өзүн өзү уюштурууну жана системалык-ишмердик мүнөздөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталуусу керек. Жож социалдык-маданий чөйрөнү түзүп калыптандырууга, инсандын ар тараптуу өнүгүүсү үчүн зарыл шарттарды түзүүгө милдеттүү.

Жож окуу процессинин социалдык-тарбиялык компонентин студенттик өз алдынча башкарууну, анын ичинде студенттердин коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышуусун өнүктүрүү аркылуу колдоого милдеттүү.

4.1.4. Жогорку окуу жайынын НББПсында студенттин тандоосу боюнча дисциплиналарды камтылыш керек. Студенттин каалоосу боюнча дисциплиналарды түзүүнүн тартибин жождун окумуштуулар кеңеши аныктайт.

4.1.5. Жож студенттердин өзүнүн окуу программасын түзүүгө катышуусуна реалдуу мүмкүнчүлүк камсыз кылууга милдеттүү.

4.1.6. Жож НББПны түзүүдө студенттерди алардын укуктары жана милдеттүүлүктөрү менен тааныштырууга, студенттер тандап алган дисциплиналар алар үчүн милдеттүү болуп эсептелинерин, ал эми алардын суммалык эмгек сыйымдуулугу окуу планында каралгандан кем болбошу керектигин түшүндүрүүгө милдеттүү.

4.2. Студенттин НББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттерине карата жалпы талаптар.

4.2.1. Студенттер алардын тандоосу боюнча окуу дисциплиналарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу убактысынын көлөмүнүн чектеринде НББПда алдын ала каралган конкреттүү дисциплинаны тандап алууга укуктуу.

4.2.2. Студент өзүнүн жекече билим берүү траекториясын түзүүдө дисциплинаны тандоо боюнча жождо консультация алуу жана алардын даярдоонун (адистештирүүнүн) болочок профилине таасир этүү укугуна ээ.

4.2.3. НББПны өздөштүрүүдө натыйжалуулукка жетишүү максатында СИЖМКны өнүктүрүү бөлүгүндө студенттер студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга милдеттүү.

4.2.4. Студенттер жождун НББПсында алдын ала каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга милдеттүү.

4.3. Студенттин окуу жүгүнүн максималдуу көлөмү анын аудиториялык жана аудиториядан тышкаркы (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн камтуу менен, жумасына 45 саат болуп белгиленет.

Жумасына аудиториялык сабактардын күндүзгү окуу формасындагы көлөмүн Мамлекеттик билим берүү стандарты аныктайт, ЖКББнын деңгээлин жана даярдоонун багытынын спецификасын эсепке алуу менен, ар бир окуу дисциплинасын үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдүн 35% түзөт.

Окуу дисциплинасы боюнча өз алдынча иштөөгө бөлүнгөн саат, окуу дисциплинага (модул) экзаменге даярдануу үчүн берилген убакытты камтыйт.

4.4. Күндүзгү-сырттан (кечки) окуу формасында аудитордук сабактардын көлөмү жумасына 16 сааттан аз болбошу керек.

4.5. Сырттан окуу формасында окутуучу менен сабак окуу мүмкүнчүлүгү студентке жылына 160 сааттан аз эмес көлөмдө камсыз кылынуусу керек.

4.6. Окуу жылындагы каникулдук убакыттын жалпы көлөмү 7-10 жуманы, мунун ичинде кыш мезгилинде 2 жумадан кем эмес убакытты түзүүсү керек.

5. Адистик боюнча НББПсына талаптар.

5.1. Адистик боюнча НББПны өздөштүрүүнүн натыйжаларына талаптар.

750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча «жол катнаш инженерии» квалификациясын ыйгаруу менен бүтүрүүчү, ушул ЖПБ МБСнын 3.4 жана 3.8 пункттарында көрстүлгөн НБПсынын максаттарына жана профессионалдык ишмердиктин маселелерине ылайык, төмөнкү компетенцияларга ээ болушу керек:

а) универсалдык:

- жалпы илимий (ЖИК):

- Жарандык демократиялык коомдун баалуулуктарын өнүктүрүүгө, социалдык адилеттүүлүктү камсыз кылууга, идеологиялык, социалдык жана жеке маанилүү көйгөйлөрдү дисциплиналар аралык жана инновациялык мамилелердин негизинде чечүүгө багытталган стратегиялык милдеттерди талдай жана чече алат (ЖИК-1).

-инструменталдык (ИК)

- Адистештирилген жана чектеш тармактардын денгээлинде мамлекеттик, расмий жана чет тилдердин биринде кесиптик талкууларды жүргүзүүгө жөндөмдүү (ИК-1);
- Инновациялык жана илимий ишмердүүлүктө колдонуу үчүн маалыматтык технологияларды жана чоң маалыматтарды колдонуу менен жаңы билимди жаратууга жөндөмдүү (ИК-2);
- Способен использовать предпринимательские знания и навыки в профессиональной деятельности (ИК-3).

-социалдык инсандык жана жалпы маданий (СИЖМК)

- Максатка жетүү үчүн эксперттик / кесиптик топтордун / уюмдардын ишин уюштурууга жөндөмдүү(СИЖМК -1);

б) кесиптик компетенциялар (КК):

Бүтүрүүчү төмөнкү кесиптик компетенцияларга (КК) ээ болушу керек:

өндүрүштүк-технологиялык ишмердикте:

- табигый илимдер дисциплиналарынын негизги закондорун математикалык анализдөө жана моделдештирүүнүн ыкмаларын кесиптик ишмердүүлүгүндө колдонот, чиймелерди окууга, аткарууга керектүү болгон, геометриялык түзүлүштүн, мейкиндиктин жана тегиздикти моделдерин бирге кесип өтүү жана түзүүнүн негизги закондоруна ээлик кылат, ошондой эле транспорттун негизги мыйзамдарын билүүнү колдонот жана анын негизинде метрология, стандартташтыруу жана сертификациялоо усулдары менен өлчөө экспериментин жүргүзө алат жана эксперименттин натыйжаларын кесиптик ишмердүүлүктүн маселелерин чечүүдө колдонуу жөндөмдүүлүгүнө (КК-1);
- автоматташтыруу жана механизациялоо каражаттарын технологиялык процесстерди, технологиялык жабдууларды жана технологиялык шаймандарды иштеп чыгуу жана ишке киргизүү үчүн электротехника жана электроника чөйрөсүндөгү билимдерди колдонуу жөндөмдүүлүгүнө (КК-2);
- темир жолдун чыңалуу-деформациялык абалын математикалык моделдөө жана статикалык, динамикалык жана сейсмикалык эсептерин заманбап математикалык камсыздонуу пайдалануу менен жол конструкцияларын аткаруу жана аткарылган эсептердин негизинде динамикалык жана сейсмикалык таасирлерден коргоого багытталган конструктивдик чечимдерди сунуш кылуу жөндөмдүүлүгүнө (КК-3);

- долбоорлончу объектилер, инженердик системалар үчүн материалдарды баалоо жана тандоо ыкмаларын ээ болуу, технологиялык процесстердин жүрүшү пландаштыруу, курулуш объектилердеги колдонулган материалдардын жана конструкциялардын курулуштун, оңдоонун, темир жолдун тейлөөсүнүн жана транспорт курулмаларынын алкагында курулуш жана оңдоо иштеринин сапатын көзөмөлдөө (КК-4);

уюштуруучулук-башкаруучулук ишмердигинде:

- транспорттук коопсуздукту камсыз кылуунун негизги ыкмаларын колдонуп, транспорттук объекттерди курууну, реконструкциялоону, технологияны, уюштуруунун жана башкаруунун рационалдуу ыкмаларын ошондой эле өндүрүштүк персоналдын жана калктын өмүр коопсуздугун уюштуруу, аларды кырсыктардын мүмкүн болгон кесепеттеринен, катастрофалардан, табигый кырсыктардан когроо ыкмаларын негиздей алат (КК-5);
- кесипкөй коллективдердин, аткаруучу персоналдардын ишин уюштууну, өндүрүштү жана эмгекти уюштурууда башкаруучулук чечимдерди таба билүүнү жана кабыл алууну, ошондой эле технологиялык жабдууларды жайгаштырууну пландаштырууну, жумушчу орундарды техникалык шаймандоону уюштуруу жөндөмдүүлүгүнө (КК-6);
- курулуп жана реконструкцияланып жаткан транспорт курулмаларынын курулуш-монтаждык иштеринин сапатына техникалык жана үзгүлтүксүз көзөмөлдү уюштуруу, темир жолун, транспорт курулмаларын жана жайгашмаларын контролдук-ченөө жана диагностикалык каражаттарын, бузбоочу контролдук каражаттарын колдону менен темир жолдорду, транспорттук объектилерди курууда, реконструкциялоодо, оңдоодо жана күнүмдүк тейлөөдө, алардын иштешинин сапатын жана ишенимдүүлүгүн камсыз кылуу боюнча мониторинг жана диагностиканы жүргүзүүнү. уюштуруу жөндөмдүүлүгүнө (КК-7);

долбоорлоо-иликтөө жана долбоорлоо-конструктордук ишмердикте:

- Табигый илимдердин негизги мыйзамдарын, инженердик иликтөөлөр чөйрөсүндөгү нормативдик негиздерди темир жолдорду жана курулмаларды долбоорлоо принциптерин, узак мөөнөтткө пайдаланууну камсыз кылууну эске алуу менен темир жолдордун конструкциясын, транспорттук курулуштардын бекемдигин жана туруктуулугун эсептөө жана баалоо ыкмаларын колдонуу менен статика, катуу денелердин динамикасын, күчтөрдүн системаларын, катуу менен суюктук денелердин деформациясын негизги мыйзам билимдерин колдонуу жөндөмдүүлүгүнө (КК-8);
- Темир жолдорду, транспорттук объектилерди куруу чөйрөсүндө долбоордук-изилдөө жана долбоорлоо иштерин жүргүзүү үчүн техникалык тапшырма түзө алат, топографиялык, инженердик-геологиялык, инженердик-гидрологиялык шарттарды жана экологиялык талаптарын эске алуу менен геоинформациялык технологияларды жана автоматташтырылган долбоорлоо шаймандарын колдонуп, курулуштун ар кандай жолдорун талдоону жана жаңы долбоордун, реконструкциялоонун, эксплуатациялоонун техникалык-экономикалык негиздемесин иштеп чыгууга жөндөмдүү (КК-9);

илимий-изилдөө ишмердигинде:

изилдөө маселелерин коюуга, эксперимент иштердин методдорун тандоого, илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын анализ кылууга жана алардын негизинде акыркы бүтүм жасоого жана практикалык колдонууга сунуш кылуу жөндөмдүүлүгүнө (КК-10).

5.2. Адистик боюнча НББП нын структурасына талаптар.

Адистик боюнча НББП төмөнкү окуу циклдерин жана бөлүктөрүн окуп-үйрөнүүнү карайт (жадыбал):

5.2. Адистерди даярдоонун НББПнын түзүмүнө талаптар.

Адистик: 750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» боюнча НББПнын адисти даярдоонун түзүмүнө төмөнкү блоктор кирет:

Блок 1 " Дисциплиналар (модулар)"

- 1.1. Гуманитардык, социалдык жана экономикалык цикл.
- 1.2. Математикалык жана табигый илимдердин цикли
- 1.3. Кесиптик цикл.

Блок 2 "Практика"

Блок 3 " Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация".

КР ББЖИМ тарабынан сунушталган жана КР Өкмөтү бекиткен НББПнын бакалаврларын даярдоонун түзүмү 1-таблицада келтирилген.

НББПнын түзүмүнүн ушул ЖКББ МББСнын алкагындагы милдеттүү дисциплиналары жана өздөштүрүүлүчү компетенциялары **1-тиркемеде** берилген.

Ушул ЖКББ МББСнын алкагында даярдалган НББПнын Болжолдуу окуу планы **2-тиркемеде** келтирилген.

1-таблица

КР ББЖИМ тарабынан сунушталган жана КР Өкмөтү бекиткен НББПнын түзүмү

Адистерди даярдоонун НББПнын түзүмү		Адистерди даярдоонун НББПнын жана анын блокторунун көлөмү, кредиттердин саны
Блок 1	I. Гуманитардык, социалдык жана экономикалык цикл II. Математикалык жана табигый илимдердин цикли III. Кесиптик цикл	185-260
Блок 2	Практика	25-90
Блок 3	Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация	10-25
Адистерди даярдоо үчүн ЖКББ НББПнын көлөмү		300

Жож мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык адистерди даярдоо үчүн НББПны иштеп чыгат жана улуттук квалификациянын алкактарына ылайык окуу натыйжаларына жетишүү үчүн жооп берет.

Дисциплиналардын (модулардын) топтомун жана адистерди даярдоодогу НББПнын ар бир блогуна тиешелүү эмгек сыйымдуулугун жож улуттук квалификациянын алкактарында каралган окутуунун натыйжаларынын жыйындысы түрүндө анын оздоштүрүүнүн талаптарын эске алуу менен ушул блок үчүн белгиленген көлөмдө өз алдынча аныктайт.

5.2.1. Адистерди даярдоо НББП төмөнкүлөрдү камсыз кылат:

-гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклдин милдеттүү дисциплиналары, алардын тизмеси жана татаалдыгы Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан аныкталат. Бул дисциплиналардын мазмунун жана аткарылыш тартиби бакалаврларды даярдоонун тийиштүү багыты боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты менен белгиленет;

- дене тарбия жана спорт чөйрөсүндөгү сабактар, 360 сааттан кем эмес өлчөмдө, алар өздөштүрүлүшү керек, бирок кредитке которулбайт жана НББПнын адистер үчүн билим берүү программаларынын көлөмүнө кирбейт.

5.2.2. Блок 2 "Практика" окуу практикасын (киришүү, технологиялык, илимий-изилдөө иштери) жана өндүрүштүк (долбоордук, эксплуатациялык, педагогикалык, илимий-изилдөө) практикасын камтыйт.

Жож бир же бир нече типтеги практиканы тандоого укуктуу, ошондой эле белгиленген кредиттерди чсгинде кошумча типтеги практиканы белгилей алат.

5.2.3. Блок 3 "Мамлекеттик аттестация" мамлекеттик экзамендерди тапшырууга жана тапшырууга даярданууну, дипломдук квалификациялык ишти аткарууну жана коргоону камтыйт (эгерде университетте дипломдук квалификациялык ишти акыркы мамлекеттик аттестацияга киргизсе).

5.2.4. Адистерди даярдоо үчүн негизги билим берүү программасынын алкагында милдеттүү жана тандалма бөлүк айырмаланып турат.

Бакалаврларды даярдоонун базалык билим берүү программасынын милдеттүү бөлүгү улуттук квалификациянын алкактык деңгээлдерин эске алуу менен жалпы илимий, универсалдуу, социалдык, жеке, жалпы маданий жана кесиптик компетенттүүлүктү түзүүнү камсыз кылган дисциплиналарды жана тажрыйбаларды камтыйт.

Мамлекеттик аттестациянын көлөмүн эсепке албаганда, милдеттүү бөлүктүн көлөмү бакалаврларды даярдоо үчүн базалык билим берүү программасынын жалпы көлөмүнүн 50 пайызынан ашпашы керек.

Адистер үчүн билим берүү программасынын тандоо бөлүгүндө студенттер тийиштүү багытта дисциплиналарды тандай алышат, башка багыттар боюнча бакалаврларды даярдоо үчүн негизги билим берүүчү программадан дисциплиналарды тандоого болот.

5.2.5. Жож ден соолугун мүмкүнчүлүгү чектелүү адамдарга (алардын арызы боюнча) ден соолугунун абалы боюнча окууга каршы көрсөтмөлөр каралган НББПдан тышкары, адистерди даярдоонун негизги билим берүү программасы боюнча окууга мүмкүнчүлүк берүүгө тийиш, анда алардын психофизикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүгү, жеке мүмкүнчүлүктөрү эске алынат жана зарыл болгон учурда аталган адамдардын өнүгүүсүн бузулушун түзөтүүнү жана социалдык көнүгүүсүн камсыз кылат.

5.3. Бакалаврларды даярдоонун НББПсын ишке ашыруунун шарттарына карата талаптар.

5.3.1. Окуу процессин кадрлар менен камсыз кылуу.

Адистиктин НББПсын ишке ашыруу, окутулуп жаткан дисциплинанын профилине ылайык келүүчү базалык билими бар жана илимий жана (же) илимий-методикалык иш менен системалуу алектенген педагогикалык кадрлар менен камсыз кылынышы керек.

Атайын дисциплиналардын окутуучуларынын, илимдин кандидаты (PhD), доктордун окумуштуулук даражасы (DSc, DHab) жана (же) тийиштүү кесиптик чөйрөдө иш тажрыйбасы болушу керек.

Илимдин кандидаты (PhD) же доктору (DSc, DHab) деген окумуштуулук даражасы бар окутуучулар берген сабактардын, окуган лекциялардын үлүшү жалпы сабактардын санынын **40 %**ынан аз эмес болушу керек.

5.3.2. Окуу процессин окуу-методикалык жана маалыматтык камсыз кылуу.

Адистерди даярдоонун НББПсын ишке ашыруу ар бир студенттин маалыматтар базасына жана негизги билим берүү программасынын дисциплиналарынын толук тизмеги боюнча түзүлгөн китепканалык фонддорго жетишиши аркылуу камсыз кылынуусу керек. Жождун билим берүү программасы лабораториялык практикумдарды жана практикалык сабактарды (түзүлүүчү компетенцияларды эсепке алуу менен аныкталат) камтуусу зарыл.

5.3.3. Окуу процессин материалдык- техникалык жактан камсыз кылуу.

Адистерди даярдоонун негизги билим берүү программасын ишке ашыруучу жогорку окуу жайынын лабораториялык, дисциплиналык жана дисциплиналар аралык

даярдоонун, студенттердин жождун окуу планында алдын ала каралган жана да аракеттеги санитардык жана өрткө каршы эрежелер менен нормаларга ылайык келчү практикалык жана илимий-изилдөөчүлүк иштеринин бардык түрлөрүн жүргүзүүнү камсыз кылуучу материалдык-техникалык базасы болуусу керек.

Билим берүү программаларын ишке ашыруу үчүн талап кылынган материалдык-техникалык камсыздоонун минималдуу тизмеси төмөндөгү жайларды жана алардын жабдууларын камтыйт:

- лабораториялык практикумдарды өткөрүүчү бөлмөлөр дисциплинанын үлгүлүү программасында каралган лабораториялык иштердин тизмесине ылайык лабораториялык жабдуулар, лабораториялык стенддер, атайын өлчөөчү шаймандар менен жабдылышы керек. Эреже катары, заманбап лабораториялык шаймандарын, сандык өлчөө техникасын, тажрыйбаларды башкаруу жана өлчөө натыйжаларын иштеп чыгуу үчүн компьютердик технологияларды колдонуу керек.

- лекциялык жана практикалык (семинар) сабактарды өткөрүү бөлмөлөрү, эреже катары, окуу маалыматын чоң аудиторияга жеткирүүгө кызмат кылган техникалык окуу каражаттары: дубал экраны, проекциялоочу техника, кыймылдуу маркер тактасы, маалыматты компьютерге өткөрүп берүүчү түзүлүшү, мультимедиа жабдуулары жана башка маалыматтык-демонстрациялоочу каражаттар менен жабдылышы керек.

Лекциялар үчүн дисциплина боюнча үлгү программасында аныкталган демонстрациялык тажрыйбаларды жана тематикалык иллюстрацияларды ишке ашырууну камсыз кылуучу демонстрациялык жабдуулардын топтому жана окуу-көрсөтмө куралдары колдонулушу керек.

Геодезия боюнча окуу практикаларын өткөрүү үчүн окуу полигондору жана атайын талаа жабдуулары даярдалышы керек.

Студенттердин өз алдынча иштөөчү бөлмөлөрү жергиликтүү тармактарга жана Интернетке туташуу мүмкүнчүлүгү бар компьютердик техника менен жабдылышы керек. Дистанттык билим берүү үчүн маалымат жыйындарга кирүү чекиттери жогорку окуу жайлардын маалымат системаларынын базасында уюштурулушу мүмкүн.

Электрондук басылмаларды колдонууда жогорку окуу жайы ар бир студентти магистратуранын лицензиялык талаптарына ылайык Интернетке кирүү менен компьютердик класста иш орду менен камсыз кылууга тийиш.

5.3.4. Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо

Жогорку окуу жайы адистерди даярдоонун сапатына кепилдигин камсыз кылууга милдеттүү.

Адистерди даярдоонун НББПсын ишке ашыруунун сапатын баалоо студенттердин жетишүүсүн күнүмдүк текшерүүнү, ортолук аттестациялоону жана бүтүрүүчүлөрдү мамлекеттик аттестациялоону камтышы зарыл.

Күнүмдүк текшерүүнүн жана ар бир сабак боюнча студенттин ортолук аттестациясынын атайын формалары жана жол-жоболору университет тарабынан өз алдынча иштелип чыгат жана окуунун биринчи айында студенттерге билдирилет.

Студенттердин өздүк жетишкендиктеринин адистикти даярдоонун тийиштүү НББПсынын денгээлдүү талаптарына ылайыктуулугун аттестациялоо үчүн (жетишүүсүн күнүмдүк текшерүү жана ортолук аттестациялоо) типтүү тапшырмаларды, текшерүү иштерин, тесттерди жана алардын билиминин, тажрыйбасынын жана ээ болгон компетенцияларынын денгээлин текшерүүчү тесттерди жана ыкмаларды камтыган баалоо фондуларынын каражаттары түзүлөт. Баалоо фондуларынын каражаттары жож тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

ЖОЖ келечектеги кесиптик ишмердүүлүгүнүн шарттарына студенттердин жетишкендиктерин жана орто аралык аттестациялоо программаларын максималдуу жакындаштыруу үчүн шарттарды түзүшү керек, ал үчүн белгилүү бир дисциплинанын мугалимдеринен тышкары, жумуш берүүчүлөр, тиешелүү дисциплиналарды окуган мугалимдер ж.б. тышкы эксперттер катары активдүү катышуусу керек.

Студенттерге окуу процессинин мазмунун, уюштурулушун жана сапатын, ошондой эле жекече мугалимдердин ишин баалоо мүмкүнчүлүгү берилиши керек.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация мамлекеттик экзамендерди тапшырууга жана тапшырууга даярданууну, жыйынтыктоочу квалификациялык ишти аткарууну жана коргоону камтыйт (эгерде университетте акыркы квалификациялык ишти жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга киргизсе).

Эгерде университет акыркы квалификациялык ишти жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга киргизсе, анда университеттин ЖОЖдорунун профилдин НББПсын эске алуу менен адистиктин бүтүрүүчүлүк квалификациялык ишинин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата талаптар, Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрүн акыркы мамлекеттик аттестациялоо жөнүндө ушул жобонун негизинде, ошондой эле бул МББС ЖКББ, адистиктин даражасынын негизги билим берүү программасын өздөштүрүүнүн натыйжаларына коюлган талаптарга ылайык келет.

750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча ушул ЖКББ Мамлекеттик билим берүү стандарты ушул ЖКББ МББСынын алкагында тиешелүү адистешүүсүн (билим берүү программаларын) ачууну, иштетүүнү жана жоюуну эмгек рыногунун, негизги иш берүүчүлөрдүн жана башка кызыкдар тараптардын керектөөлөрүнө жараша ЖОЖдун чечими жана ОМБ менен макулдашуу аркылуу камсыз кылат.

750001 - «Темир жолдорду, көпүрөлөрдү жана транспорттук тоннелдерди куруу жана пайдалануу» адистиги боюнча ушул ЖКББ Мамлекеттик билим берүү стандарты базалык ЖОЖ - Н.Исанов атындагы КМКТАУнун алдындагы Курулуш жана архитектура боюнча билим берүү тармагындагы Окуу-методикалык бирикме тарабынан иштелип чыккан.

Н.Исанов атындагы
КМКТАУнун Окуу-методикалык
бирикменин төрагасы, т.и.к., доцент,
биринчи проректор

Саткыналиев Т.Т.

Секциянын жетекчиси,
Н.Исанов атындагы КМКТАУнун
Окуу маалымат башкармалыгынын
башчысы, т.и.к., доцент

Жумабаев Р.А.

Н.Исанов атындагы КМКТАУнун
«Автомобиль жана темир жолдору,
көпүрөлөр жана тоннелдер» кафедрасынын
башчысы, т.и.к. доцент

Курбанбаев А.Б.

Н.Исанов атындагы КМКТАУнун
«Автомобиль жана темир жолдору,
көпүрөлөр жана тоннелдер» кафедрасынын
т.и.к., профессору

Апсеметов М.Ч.

Н.Исанов атындагы КМКТАУнун
«Автомобилдик жана темир жолдору,
көпүрөлөр жана тоннелдер» кафедрасынын
т.и.к., профессору

Темир Болот

